
Поштована Градоначелнице Града Ниша, поштовани ректоре Универзитета у Нишу, уважени даме и господо организатори и учесници двадесет и трећег по реду научног скупа „Ниш и Византија“, даме и господо професори и студенти, драги гости, драги пријатељи,

И ове године сабрали смо се у граду Светог Цара Константина и Царице Јелене, са бројним питањима чији одговори леже у далекој прошлости, окупљени са циљем да што боље истражимо и схватимо стазе наших претходника са којима нас повезује једна нераскидива веза, Православна вера. Византијска култура, која је цветала између осталих и на нашим просторима, иако формално посматрано наследница Римског Царства, није своју суштину црпела из истог. У својој вековној путањи она се користила средствима и знањем стеченим у многобожачкој прошлости, али прилагођавајући их вечном циљу и новом, непролазном смислу. Свакако, једина и јединствена мерна јединица прошлости која за нас може бити од значаја мора бити и јесте Свето Јеванђеље, а оно је угаони камен Константиновог наслеђа.

“Ако Господ не сазида дом узалуд се труде зидари, ако Господ не сачува град узалуд не спава чувар” вели Свети Цар Давид и заиста ове се речи у свом пуном значењу односе и на Византијско Царство и дом Светог Цара Константина. Данас можемо видети само бледе обриси моћи и раскоши у архитектури, науци и уметности тог величанственог Царства али не заборавимо да његова права моћ и сврха никада није лежала у мртвом камену и богатству. Привремено исписане границе мењале су се како су околности наметале, ратови су вођени, битке и губљене и добијане све до 1453. године, када је, како делује и последња битка изгубљена. Али пролазно и пропадљиво не може бити наслеђе вечног и непропадљивог, а дом коме је угаони камен Јеванђеље не може бити уништен. Тај дом, коме је темељ поставио Свети Цар Константин са својом Светом мајком Јеленом, зидан је вековима и зида се и данас. Рукама Светих мученика, Отаца Светих Васељенских Сабора, Светих Царева и Царица који су животе посветили Господу Христу, Светих монаха, монахиња и безброј знаних и незнаних светитеља, камен по камен расте пркосећи времену. Из руку тих светих зидара, жртвом Светих Кирила и Методија и наш, словенски род је наставио да се уграђује и одржава наслеђе Светог Цара Константина.

За нас је без разлике, од великог значаја истраживање свих стаза те далеке прошлости. Тамо ћемо видети свете и велике људе како се сусрећу са тешким, неретко и безизлазним околностима, али вођени Христовом науком налазе једини, прави пут којим и ми данас корачамо. Да њихова дела нису била надвремена, а њихови животи свети, ми не бисмо имали одакле да црпимо искуства и знања која би нас поучавала у нашим животима. То је истинско наслеђе Светог Цара Константина.

Поштовани учесници двадесет и трећег симпосиона Ниш и Византија, желим Вам много успеха у раду нестрпљиво ишчекујући нове закључке вашег истраживања, а на корист науке и уметности .

*Преосвећени Митрополит нишки Господин Арсеније (Главчић),
Поздравни говор и благослов
на отварању симпозијума Ниш и Византија XXIII*